Zbornik ZPZ, 15

UDK 348.4:[003.349:063.094]
Izvorni znanstveni rad

BRANKO FUČIĆ

KVADERNA KAPITULA LOVRANSKOGA

Od stare knjige ruralnog kaptola u Lovranu »Kvaderna kapitula lovranskoga«, koja je iz lovranskog arhiva župnog ureda nestala, postoje danas svega dva istrgnuta originalna lista u Narodnoj i univerzitetnoj knjižnici u Ljubljani (trezor). Knjigu je potkraj prošlog stoljeća imao u rukama Milčetić. On ju je opisao i ćirilicom transliterirao tekst prvoga lista, a citirao nekoliko tekstova s drugih listova (I. Milčetić, Hrvatska glagoljska bibliografija, I dio. Starine, knjiga 33, JAZU, Zagreb 1911, str. 414—471). Postoji i prijepis latinicom većeg dijela »Kvaderne« Jakova Volčića. On se čuva u Milčetićevoj ostavštini u Arhivu Jugoslavenske akademije u Zagrebu, sign. VIII—161 (XVIII 211—14).

Za »Kvadernu« su znali Klodić (A. Klodić, Slavische Sprache und Literatur in Istrien, u djelu: Die österreich-ungarische Monarchie in Wort und Bild, Bd. Küstenland, Wien 1891., str. 242) i Jelić (L. Jelić, Fontes historici liturgiae glagolito-romanae a XIII ad XIX saeculum, Veglae 1906; Fontes liturgiae glagolito-romanae XVI saeculi, br. 132, str. 33). Glavnina teksta napisana je godine 1574, i to na prvim listovima kvaderne. Uz sukcesivne novije upise koji teku do XVIII. stoljeća u knjizi ima i prepisanih starijih zapisa iz XVI. stoljeća (prije godine 1574.) te jedan iz XV. stoljeća (iz godine 1466).

Kvaderna je bila pisana hrvatski, glagoljskim kurzivom, ali se od XVII. stoljeća počinju u nju upisivati latinski i talijanski tekstovi. U XVIII. stoljeću piše se u Kvaderni samo talijanski. Kvaderna sadrži popis kaptolskih obaveza u oficijaturi i tome odgovarajuća podavanja, disciplinske norme kaptola i ugovore o najmu kaptolskih nekretnina te upise krštenih.

Kvaderna kapitula lovranskoga izvor je za lokalnu crkvenu i društvenu, ekonomsku i kulturnu povijest, za lovranski dijalekat hrvatskoga jezika, za toponomastiku i onomastiku XVI. i XVII. stoljeća.

Kako se iz Volčićeva prijepisa ne može pouzdano rekonstruirati izvorna grafija glagoljskog teksta Kvaderne, donosimo najprije tekst prvog lista prema Milčetićevoj transliteraciji, zatim Volčićev latinički prijepis, i to u današnjoj hrvatskoj ortografiji (jotirano e, refleks jata, brojne vrijednosti izražene arapskim brojkama, razrješenja kratica, logička interpunkcija) i na kraju prijepis izvornih dvaju listova Kvaderne (koji se nalaze u Ljubljani), transliteriran po principu transliteracije glagoljskih tekstova kojih se pridržava Staroslavenski institut u Zagrebu.

KVADERNA KAPITULA LOVRANSKOGA

Po Milčetićevoj transliteraciji:

To e kvaderna kapitula lovranskoga i to zdola napisano ča sliši popom rečenoga pakitula. Naiprvo crekva stolna S(ve)ti Juri, o(d) toga nam gre od braščine .e. (6) pašta, so(ldi) .k. (40), a mi popi esmo nim obligani služiti .a. (1) maše, svi na dan' s(ve)toga Žusta, jutre po Vseh sveteh.

Ošće nam' gre rečenim' popom' rečenoga kapitula od S(ve)te Marie, ka e(st) v grade: pašti .v. (3), ednu užinu so(ldi) .k. i .b. (42), a mi popi smo obligani braćenikom' služit maše edne vsi na dan svetoga Blaža po Svećnice i creki opevati, kako se pristoi na dne svete Marti,* i vazda, kako e prvo bilo.

Ošće nam' gre rečenim' popom' od crekve s(ve)toga Mateê ov'de Lovrane .v. (3) pašti, edna južina, so(ldi) .i. (20), a mi (smo) obligani služit .a. (1) mašu, vsi jutre dan' po s(ve)tom Mateju pred Miholu v crekve oficiêt, kako se pristoi.

Ošće nam gre od crekve s(ve)toga Ivana ov'de v Lovrane pašti .ž. (7), libri .g. (4), a mi popi smo obligani služit .a. (1) maše jutre dan' po Ivane ijuna v (crekve) oficiêt, kako se pristoi.

Ošće nam gre rečeni(m) popom, ki su v kapitule od crekve s(ve)toga Martina na cimitare, paš'ti .v. (3), .a. (1) kolacion' so(ldi) .g. (4), a mi smo nim obligani služit .a. (1) mise na jutr(e) dan po Voldrihe i creki oficiêt' kako se pristoi.

Ošće nam gre od Svete Nedele, ka e(st) na cimitere obloi .v. (3), ednu južinu, libre .b. (2), a mi smo nim' obligani služit .a. (1) mise jutre dan' po Beloi (nedele) i creki oficiêt kako se pristoi.

Ošće nam' gre od crekve (s(ve) te Marini, ku nam' starei lov'ranski zručiše ne b'lago, ko ima, naiprvo ednu ogradu nad Raspelo sa vsimi ne kunfini; ošće' e .a. (1) nerez v Opriče poli vinograd pokoinoga suca Antona Vitulića ž ne kunfini. Ošće edan kus' vinograda v Opriče poli vinograda pokoinoga Štradiota ž nega kunfini, od koga gre .g. (4) del vina rečenoi crek've, a mi popi smo obligani opevat rečenu creki, kako se pristoi.

Ošće nam rečenim' popom' od Lovrana gre od crekve s(ve)toga Antona, ki e na kun'trade, pašti .ž. (7) ob An'tone' en'vara i pinez libri .g. (4) i pol; ošće .a. (1) libru od ogradi, ku e(st) kupila Sorlina od Mat'kovića v ime crekve, ku e pustila rečenoi crekve, a mi rečeno popi smo dlžni vsaku nedelu mladu na glas' misu reć' v rečenoj crekve i.a. (1) maše s'lužit' vsi jutri dan po Antone

Ošće plaća oltar svetoga Križa u Svetem Jurju soldi 20, || a mi smo oblikun'tradi lovranskoi .v. (3) paš'ti i .a. (1) južina o Mandalenine, i pinez' (lib(ar) .d. (5), a mi smo nim' ob'ligani služit .a. (1) maše, vsi jut're dan po Mandalenine i creki oficiêt, kako se pristoi. Ošće nam' rečenim' popom' gre od crekve s(ve)toga Mikuli, ki e vane na kuntrade libre .g. (4), a mi smo nim' ob'ligani služit mise .bi. (12) na leto i na dan' misu na glas'. Ako bi bili (?) na rečeni dan', gre nim' pol ofra od vele maše, a od malih niš.

---

* Milčetić je očito pogrešno pročitao »kako se pristoi na dni svete Marti«. Po smislu bit će »kako se pristoi na dni svete Marie«. Tako je to mjesto pročitao Volčić.

Po Volčićevu prijepisu:

To su Oltari od keh gre rečenim popom kapitula || lovranskoga njih opevalo.

Najprvo oltar svete Marije od snega u Svetom || Jurju ki platja libri 4 vsako leto kapitulu, || a mi smo obligani služit na njem vsako leto || mis 12. Te plaća Marić Andrej.

Ošće plaća oltar svetoga Križa u Svetom Jurju soldi 20, || a mi smo obligani mi smo obligani na njem služit vsako leto || mis. 12. Te plaća Ruščić Matij.

Ošće plaća oltar svetoga Križa u Svetom Jurju soldi 20, || a mi smo obligani opevati rečeni oltar kako se || pristoji z mašami. To plaća Piskić z Reki.

Ošće plaća oltar sveti Ani u Svetoj Marije u Lovrane || soldi 50 rečenim popom, a mi smo obligani služit || na njem mis 12 na leto. To plaća blago Grasino.

Ošće plaća rečenim popom oltar svete Orsule u Svetoj || Marije u Lovrane 4 libre vsako leto, a mi smo || njim obligani služit na njem mis 12 na leto. || To plaća Bernić Blažinić.

Ošće nam rečenim popom plaća oltar svetoga Sti- || pana u Svetom Ivane 3 libri, a mi smo na njem || obligani služit na leto 12 maš. To plaća Grško || Munčić.

Ošće nam rečenim popom plaća oltar svete Lucije || u Svetem Ivane libri 3, a mi smo obligani na || njem služit na leto mis 12. To plaća Nikola Polčić.

Ošće plaća oltar svetoga Križa u Svetem jurju soldi 20, || a mi smo obligani Nikola Benković.

Ošće oltar svetoga Petra u Svetom Antone plaća || popom kapitulu lovranskemu vsako leto libri || 40, a mi smo obligani reć na njem vsako leto || mis 12 i to ni platil 4 leta. To plaća Juri Merzlić.

Ošće oltar svetoga Lovrenca u Svetem Antone || plaća kapitulu lovranskemu 1 spud vina || vsako leto, a mi smo obligani na njem reć || maš 12 na leto.

Ošće je crekva Sveti Križ na lokve kapitula || lovranskoga, koga imaju popi oficijat i nacinjat || kako se pristoji i pod tu crekvu su vinograda || 2 na Uruceh i vert pred gradom.

Ošće je jedan vinograd v Drage med meje kapitulski || poli Potok.

Ošće su na Kaleh uliki ke je pustila Ardemušica || pod kapitul. Za te smo obligani služit 1 maši || na dan svete Lucije i za te nam gre 1 spud vina...... .... na Dolčić ki je u Oprice poli vinograda svetoga Mar- || tina pod Gladovo.

Ošće su le na Kalih 1 uliki ke je pustila po- || kojna Eleka pod kapitul lovranski.

Ošće je na cesteh 1 vert kade beliga (2). Za to smo obligani || 2 maše na leto služit. Ta je kapitula lovranskoga.

Ošće je 1 vert na cesteh kapitulski ki je pustil pokoj- || ni meštar Vid Dižić kapitulu lovranskomu.

Ošće je jedan vert kapitulski pred gradom kade je || vela hrušva, jedna ograda pole ograde Kocijanića. || Za to smo obligani služit jedne maše na leto.

Ošće je jedna ograda nad Kamik, ku nam je || pustil pokojni Borin, za ku smo obligani slu- || žit na leto jedne maše.

Ošće je jedna ograda u Bahove poli put, ku nam || je pustil pokojni Šepčić i 2 ke sta na Nadobréée || na Badrivce pod kapitul.

Ošće kostanjeve u Lušce poli kostanjeva Svetoga Jurja. || To je kapitula lovranskoga.

Ošće su zemlje kapitulske poli Tomažića kade || je kalac.

Ošće je jedno selo v Drage gorenjej ko se zove Levce. || To plaća kapitulu lovranskomu soldi 14 vsako leto.

Ošće plaća ogradica na Nažimce, ku je pustila || pokojna Maruša soldi 10 vsako leto kapitulu lov- || ranskomu.

Ošće plaća Šimun Hatežić vsako leto soldi 10 na || kostanjove ko je u Brendiće kapitulu lovransko- || mu.

Ošće plaća Šafan na neku hišu, ka je u Lovrane || poli hiše Kulčića soldi 20 vsako leto kapitulu || lovranskomu.

Ošće plaća hiša Matkovića ka je u Lovrane || poli hiše Svetoga Ivana i poli hiše Ivana Kremca. || Ta plaća vsako leto kapitulu lovranskomu || soldi 20.

Ošće plaća hiša Marka Botera jedan part || kapitulu lovranskomu vsako leto soldi 20 || a to ima dat na dan usećenja glavi svetoga Ivana.

Ošće plaća hiša Mateja Cepidlačića kapitulu soldi 20.

Ošće plaća hiša Stipana Benkovića (ka je || Benkovića) ka je u Lovrane pola hiše Mikuli || Pisićevića. Ta plaća vsako leto kapitulu || lovranskomu soldi 20.

Ošće je zakon da ki koli redovnik starej ili mladej || ki bi uzel prihodeće ili pinezi zvan pravadnika || koga postave vsi popi tr ne bi dal pravadniku || do 2 dni, plaća vazda soldi 40 za vsaki krat.

Ošće je zakon da saki pop kada je u kuntradi ki || ne bi prišal k jutarnje, k maše, k večernje kada je || blagdan, za vsaki trat plaća soldi 2.

Ošće da nijedan pop ni budi starej ni mlaj || da nima pojt van s kuntradi ako se ne javi || starešini ili komu popu ki bi u kapitule bil.

Ošće vazda kada ki prosi da mu se mise služe || ter ne bi vsi popi bili poli maš, on ki ne bi || se našal poli mis da nima imet niš od o- || ne oferte nere oni ki pomogu služit.

1574 meseca maja dan 7 budući skupno gospodin || plovan za usemi redovniki i poterdiše ovi ar- || tikuli više pisani i kako gospodin biskup zapoveda || u svojih mandatih.

1574 meseca juleja dan 4 u kuće popa Matija || Orbanića onde budući nazoče sudac Matej || Šafan učini račun s manu plovanom popom || Gasparom Bekarićem i popom Matejem Orba- || nićem pravadnikom i pop Anton Sipač. Osta || sudac Matej Šafan dužan popom za livel || hiše prava računa, batavši vse do sada vsi || računi, osta dužan libar 14. To kuntentaše obe parti || pred svedoki. Na svedočastvo: sudac Juri Bekarić, žakan Krčil. || Ja plovan više pisano pisah.

Pod ta milezin više pisani da sudac Matej Šafan || v račun više pisani, preješe popi od toga na račun || libar 5.

Ošće da sudac Matej oriži za 3 libre plovanu i ko- || maru Jusu.

Ošće da soldi 20 za klobuk. || 1580 oktobra dan 16 da sudac Matej popom libra 4 || .... manjka ....

Nemoj mi uzeti večnim zakonom kako je više || rečeno i tako rečeni Mikula obećujući i obligajući || da bude obderžano pod zavetje svakoga svoga || blaga kako je rečeno sa vsakim boljim načinom || i na to kontentaše parti dobrovoljno pri tom || ostat i ne poreć kako je više rečeno.

Na svedočastvo Ivan Mračić, drugi Anton Cernčić, || oba od Lovrana.

I ja pop Anton Maurić notar očit i kanonik lov- || ranski instroment više pisani po zapovedi rečenoga gospodina plovana i redovnici i na prošnju reče- || noga Mikuli pisah i podpisah.

Kapitul za part pokojnoga plovana.

157? pol meseca marca na dni 5. Na rečeni dan kako || zgora budući skupno redovnici kapitula lovranskoga || ča je pervo gospodin pop Mikula Komar, 2. pop Ivan Belac, || 3. pop Marko Mrav, 4. pop Ivan Orbanić, 5. pop || Kercel i ja pop Anton Marić plovan va to vreme za- || jedno z rečenimi redovnici budući vsi dobrovoljnim || i prijaznivim načinom razdelili part blaga toga || kapitula ki je užival i uderžal za svoga života po- || kojni gospodin pre Gašpar Bekarić plovan toga ka- || pitula i tako rečeni redovnici vidismo i projdosmo || rečeni vinogradi i use ča je bilo potreba meju nami || i tako najpervo dasmo gospodinu pre Antonu plovanu || dolcić Kremcev i vinograd Križevki ki je pole- reče- || noga dolca ki se zove Gorinji vinograd ca je pervo || rečeni gospodin plovan Bekarić uderžal a rečeni pop An- || ton plovan pusti part svoj ki je do sada uderžal || pod rečeni kapitul i tako pride na part najpervo || gospodinu pre Kumaru i pre Ivanu Kerulu klanac poli vi- || nograda Svetoga Ivana i, part ulik ki je užival reče- || ni gospodin plovan Bekarić greduć na Peharovo. Popu || Belicu pride na parat brajdi poli brajad Svete Ma- || rije gredući na Pešćinu i k tomu dolcić pole Zaheja || i k tomu spud i pol vina od livel. || Popu Ivanu Orbaniću verta dva ki su meju njegovi- || mi brajdami na Verteh gornjih, vert ki je oltara Vsih || svetih v nerezinah poli Jame. || Mane plovanu ograda poli ograde Svetoga Jurja i spud vina || od livel. Pre Marku ograda poli Kamika i spud vina od || livel ina to smo kuntentali vsi redovnici dobro vsa ka- || ko se više udarži.

Kapitul lovranski i Matej Mrak za kostanji.

1577. meseca sektebra na dni 15 storeno ovo pismo || u grade Lovrane u hiše mene plovana niže pi- || sanoga i pred svedoki niže pisanimi kako na da- || našnji dan ja plovan rečeni zajedno z drugimi || redovnici toga rečenoga kapitula ca je prvo pop Ivan || Belac, pop Marko Mrav, pop Ivan Orbanić, pop Fran || Kercel ki se sada nahajamo redovnici v rečenom || kapitule dasmo i afitasmo sucu Mateju Mraku || onde nazoce buduću kostanjevi i njivu na Dobreče || u kuntrade lovranskoj i vse ca se onde oltar Svih || svetih uživa ki je u Svetega Martina crekve na ce- || mitere pred gradom ko rečeni kostanjevi i njiva i ca || k njim pristoji je toga rečenoga kapitula i to fitasmo || s tim patom i obligacijonom, da ima || rečeni sudac Matej davat tomu rečenomu kopitulu || iliredovnikom ki su sada i ki budu po nas več- || nim zakonom vsaku Miholju ka prihaja na 29. || sektebra libar 10 pinez i s tim patom da je voljan || on uživat rečene kostanjove i njivu i cinit onde fa- || briku kako bude njemu drago i ca bi bilo za njegovu || korist i da je mozi pustit svomu redu s tem || patom kako se više uderži. To rečeni sudac Matej || obliga i obeća stanovito pri tom ostat i ne poreć || kako se u tom pismu udarži večnim zakonom || pod zavezi vsakoga svoga blaga ili sa vsakim boljim || načinom i na to kontentaše obe parte dobrovoljno || pred svedoki. || Na svedočastvo na to zvani i prošeni dobri muži: pervi župan || Bribelinić, 2. sudac Ivan Munčić, 3. Matej Dvižić, vsi tri || od Lovrana. || Matej Dižić pri tem bih kako zgora. || Ja pop Anton Mavrić, plovan lovranski va to vreme, na || prošnju toga suca Matija i z volju rečenoga kapitula i redov- || nici zgora imenovanih pred svedoki pisah i se potpisah.

•

Na 3 maja 15(?)4 v Lovrane od Kolejate Svetoga Jurja, || kade budući skupno ja niže pisani plovan || s niže pisanimi gospodi kanonici ki po rečenoj misi || od Duha Svetoga za zbrat po našem starom zakonu || novoga kanonika na mesto pokojnoga popa Mateja Be- || lica, ki je pasal od ovoga sveta pervi maja zgora || rečenoga leta, ki vsi skupno smo zbrali na mesto || zgora pokojnoga gospodina popa Mateja Orbanića.

Pop Gašpar Bekarić plovan || Pop Mikula Dizić || Pop Anton Sipić || Pop Mikula Mihić.

U Hrstovo ime, amen. Leta od rojstva njegova 1601, meseca || jenvara na dni 2. storeno u Lovrane v hiše običajnoga || prebivanja župana Jakova Kirilića i nazoče budući || Juraj Bilinić, Andrej Polčić i Mikula Bosilčić, vsi || od Lovrana, svedoki zvani i prošeni.

I onde budući vsečastni gospodin pop Anton Maurić plo- || van lovranski i ostali gospoda kanoniki, pervi gospodin pre || Ivan Belac, pre Marko Mrav, pre Ivan Orbanić, pre || Fran Hercel, ki vsi zajedno skupa složni budući za || se po svoju vlastitu pravicu i večnim zakonom || daše i zručiše Martinu Mariću od Veprinca na ovoj || kontrade stanućemu i za se primljuću jedan poses || kapitulski, nasajen stabli ulik, tersja, stabli smokava || zajedno s zemlju nerabljenu i nenasejenu, postav- || ljen u pristojanjeh lovranskih u kuntrade Piha- || rove, kunfina s posesom eredi pokojnoga Frana || Skočanića z jedne strani, a z druge strani je put || komunski za vsim pristojanjem i pravimi konfi- || ni rečenoga posesa s patom i konicijonom da ga || imej rečeni Marić vsako leto na vreme || podobno rezat, vezat, kopat i mešat kako se pristoji || jednomu posesu i od vsake intrade vsako leto davat || rečenim castnim gospodinu plovanu i kanonikom reče- || nim pravu polovicu razve smokav, keh intradu || mu pustiše franku do let šest, buduć obećal zem- || lju u rečenom posedu z vremenom nasadit ca man- || ka tersjem, ulikami i drugim voćem i zato mu || odlučiše dat vsako leto napopred vse žito i vsaku || drugu intradu ku iz zemlje od njega rabljene znova || bude moć izvadit, zvan ili razve pervo imenovaneh || stvari, a napokon let šest rečeneh u istinu imej bit || deljena vsa i vsaka intrada od rečenoga posesa tako || od nasajenoga kako od poboljšanja i tako rečeni || Marić nadstojeći i obveršujući vsi pati zgora || pisani, da mozi rečeni poses vaveki deržat, uži- || vat, pustit komu njemu drago ili rečenim gospode || redovnikom spotrebivši mu se u vsako vreme || zručit, a oni ako bi ko poboljšanje učinil, imejte || platit rečenomu Mariću ne samo po način zgora || pisani, na vsakim inim boljim načinom proseć || mene nodara ...

Ja Matej Dižić notar buduć prošen pisah ovo. || Ja pop Anton Maurić plovan toga kapitula pri || tom bih i potverdih kako zgora. || Ja pop Ivan Belić pri tom bih. || Ja pop Mrav pri tom bih kako zgora. || Ja pop Ivan Orbanić tverdim kako zgora.

•

To zgora be vse plaćeno i dobrovoljno kontentano || a to meju rečenimi redovnici i ženu pokojno- || ga Marića Martina Dorku, pred svedoki Mikulu || Boselčićem, Matejem Belcem ki su bili stimaduri || rečene fabrike i zato be rečeni inštroment depenan.

U ime Božje, amen. Leto rojstva njegova 1604., meseca || oktobra na dni 10, storeno u Lovrani, u hiše prebiva- || nja mane plovana niže pisanoga i buduć nazoče || počtovani redovnici kapitula lovranskoga, ca je pervo || gospodin pop Ivan Belac, 2. pop Ivan Orbanić i pop Fran || Kercel, vsi rečeni re-

dovnici zajedno s manu plovanom || jesmo dali na današnji dan jedan poses ki je crekve || svetoga Šebastijana, a rečena crekva ta je dana i pušćena || rečenom kapitulu zajedno z blagom ko je rečene crekve. Ta || rečeni poses ali pošešijon jest postavljen u pristojanjeh || lovranskih poli Peharove. Kunfina s tramuntani vertom || i ulikami redi Frana Skočana, z gerbina put komun- || ski z ostalimi konfini ca se onde nahaja rečenoga ka- || pitula. Vina rečeni pošešijon dasmo rečeni redovnici Jurju || Skočanu onde nazoče buduću s tim patom i obligacijo- || nom da ima rečeni Skočan rečeni pošešijon dobro fadigat || i u dobrem tege i ordine držat kako se pristoji i da || ima i jimej davat rečenim redovnikom ki su sada u ka- || pitule i ki budu za nami pravu polovicu vina i ulik || cagodar priraste u rečenom pošešijone od usega ča se sada || nahaja v rečenom pošešione i od usega ča prisadi ali učini || fabriki od nova kako od vsa tako od ulik, samo smokvi || i žito od sedbi ca bi onde sijal to da budi franko rečene- || mu Skočanu i s tim patom da mu se ne mozi uzeti || rečeni poses njemu ni njega redu večnim zakonom || nego samo za dostojni uzroki ako ne bi fadigal ale || guvernal on ali nega redi kako je više rečeno s tim patom || da mu se mozi uzet a ne drugačije njemu i njega redom || sa usakim boljim načinom.

Pri tom behu svedoki počtovani župan Jure Belinić, drugi || Mikula Bosilčić i ja pop Anton Maurić plovan va to || vreme u Lovrane zajedno zgora rečenimi redovnici pisah || i vsaki svom navlastitu ruku se podpisah.

Na sedam aprila 1466 kade buduće skupno častni || kapitul od Lovrana va sekreste pop Mikula Franko, || pop Ivan Valento, pop Anton Stanić, pop Luka Mohor || i na pomanjkanje od pokojnoga popa Stepana Antoničića || smo zibrali popa Frana Kercula.

•

1526 plati Fran Celan livel od Lušca za to leto soldi 20. || 1576 pervar dan pervi seli se pop Anton u hišu ka- || pitulsku.

1576 septebra na dan svetoga Mihovila pojde pop || Komar u hišu crekvenu.

1578 na dan svetoga Mihovila seli se Matej Matečić || v hišu crekve Sebestijana i tu hišu načini || rečeni Matej i špenda va nju libar...... ima || se spatevat na fite hiše libre 3 vsako leto || le se skupi pak je hiša franka svetega Šebastijana.

•

1548 meseca juleja na dni 16 u grade Lovrane kako || gospodin plovan pre Bartol Franulić i poli njega ostali || redovniki lovranskoga kapitula da be Ivanu Hatanu || jedno kostanjevo ko sliši rečenomu kapitulu, ko kosta- || njeve je na konfine lovranskom u Lušce poli kos- || tanjeve svetoga Jurja i poli vinograda Mateja Lesice. || Ko rečeno kostanjeve i nerez ka sliši tomu kostanjevu || i oskoruvši i ča se u toj nereze najde ca je kapitul- || sko daše rečenomu Hatanu i njega redom večnim || zakonom da ima rečeni Hatan dajat usako leto po- || pom kapitula lovranskoga soldi 20 na dan svetoga Miho- || vila ali njega redi komu je on da i da mozi rečeni Hatan || to kostanjeve i nerez pustit svojim redom plaćaje || livel kako se više uderži. Ošće da rečeni Hatan ni nje- || ga redi ne mozite seć kostanjeva ni oskorušav nere || gojit intradu, prijemat i ne zgubit nijedan njih za || njih ni jedno zlo leto, akoli ne bi rečeni Hatan ili nje- || ga redi ne plaćali livela vsako leto ili sekli kostanje- || ve ili oskorušvi

da mogu plovan i popi kapitula || lovranskoga vazda postupit na svoje i uzet sopet || u svoje ruki i na to se kontenta jedna stran i druga || kako se više udrži.

Na svedočastvo župan Anton Franulić, Ivan sin Jakova Polčića.

Ošće . . . .

1606. meseca juna na dni 11. Ta dan ja pop Anton || Maurić plovan lovranski posudih Jurju Kuri- || liću penez crerkvenih Svetoga Tela libar 210 dve- || sto i deset na keh penezeh odkupi uliki verteh || za gradom, ke su mu bile opeljane na instanciju || gospodina Bane s tim patom da ima rečeni Juri dat pra- || vu polovicu tih ulik starešine Svetoga Tela ovo leto || a na konac leta ča se razume od Ivanje ka pri- || haja 24. juna 1607. ima i jimej rečeni Juri ver- || nut rečeni pinezi crkvi ili braščine S. Tela. Ako || ne bi rečeni Juri pinez rečenih do toga ter- || mina da, mozi starešina Svetoga Tela činit kantat || rečeni uliki na instanciju braćeniki Svetoga Tela || i po zakonu toga mesta i na to rečeni Juri konten- || ta pred svedoki.

Za svedoki župan Juri Belinić i Andrej Kurilić oba || od Lovrana. To bi plaćeno crekvi.

U Hrstovo ime, amen. Leta rojstva njegova || 1611., meseca oktobra na dni . . . storeno u Lovrane u kuće || prebivanja gospodina pre Antona Maurića plovana va to || vreme, kada budući skupno počtovani redovniki toga || kapitula lovranskoga, ča je najpervo rečeni gospodin plovan, || drugo gospodin pop Ivan Belac, treto gospodin pop Ivan Urbanić, || četvrto gospodin pop Juraj Belini, peto pop Ivan Cotić, pred || kega rečenoga gospodina plovana i redovniki pride Anton || Komarić proseći da bi mu dali ili fitali kostanjeve || u Divjane kuntrade lovranskoj, ko kostanjeve pustil (a je) || pokojna Katoša Munčić tomu rečenomu kapitolu || i redovnikom va ime Božje i za večno spomenutje. || Ki rečeni gospodin plovan svećavši se z rečenemi redovniki || i vsi zajedno dasmo i fitasmo rečeno kostanjeve i || zemlju s konfini ki pristoje rečenomu kostanjevu s tim || patom i obligacijonom da ima i imej rečeni Anton ili || njega redi davat vsako leto plovanu i redovnikom ki su || sada i ki budu u rečenem kapitule usako leto libar 8 || pinez gotovih i ošće to priloživši ako bi otel ta rečeni || Anton poseć ko stablo kostanjevo da imej dat polovicu || lesa rečenomu kapitolu i to viloživši ako bi otel uzet || ko gred ka bi za potrebu za učinit kuću dajuć imejte || pustit napopred zvan drugoga lesa istim patom da je || voljan rečeni Anton i njega redi držat i uživat večnim || zakonom i ako rečeni Anton ne bi platil vsako leto || da mozite rečeni redovniki uzet rečeno kostanjeve kako || samo svoje vlašće i platit se za fit na njegovem blage i || na to kontentaše parti budući nazoči jedna i druga || part.

Za svedoka za to zvani i prošeni Marko Bradičić i || Geržan Mrak, oba stanuća u Lovrane.

Ja po Ivan Cotić kanonik lovranski skrit više || . . . .

Leta 1628., meseca maja na dni 11 u mestu Lovranu || buduć sabrani skupno u Hrstu mnogočasni gospodin pop || Mihovil Čeh plovan i kanonici, ca je pop Anton Fran- || ković, pop Martin Persić i ja pop Ivan Hamsa po- || stavljeni pravadnik od ovoga častnoga kapitula za ovo || leto ki pogovorivši se i jedinodušno odlučivši i skupno || potverdivši ovi zdola pisani kapituli, postavivši penu || meju sobu libru jednu, ca je meju kanonici ki kodir || bi falil na isteh kapituleh.

Pop Ivan Hamsa s ruku vlastju
po zapovedi više pisanih.

1. Najpervo odlučiše da vsaki dan nastojmo prez popušćanja || nedelnik skupno sakreštanom i sa vsimi žakni imejti || govorit oficij božanstveni u crekve stolnoj svetoga Jurja, fa- || livši rečeni nedelnik zapada u penu kako zgora, a žakni || ki fale imejte bit kaštigani na arbitrij častnoga gospodina plo- || vana.

2. Veće odlučiše da nijedan redovnik u kapitul postavljen || ili nepostavljen ne mozi uzet ni prijet nijedne stvari || ka se pristoji častnomu kapitulu nego sam pravadnik || ili njegov namestnik a to pod penu libar 2, ka pena se || nahodi u sakeh kapituleh a to za vsaku voltu.

*

Na 16. juna 1538. je pasal od ovoga sveta pop Bartul Franul || plovan i na njegovo mesto je bil zibran za novega || kanonika častni pop Gaspar Bekarić.

*

Leto 1636. večne pustil pokojni Ivan Ladihović častnomu || kapitulu lovranskomu na svojim obrić za dušu svoju || i svojih starejih vsako leto va veki za 30 maš malih || libar 10 sveće.

1577., meseca juna dan 4. se kersti hći imenom Lucija Mi- || hovila Ilijića; matere ime Orsą, kumu ime Matej || Rušćić, drugomu ime Ivan Mamić, kume ime Jela || žena Andreja Polčića, drugoj kume Mara, hći Petra || Belca.

*

— — — Pod ta milezen ta dan kersti se hći imenom || Antona Frana Čelanića, matere ime Marica, kumu || ime Matej Munčić, drugemu ime Blaž Skofić, kume || ime Anica žena Jurja Komarića, drugoj kume ime || Lucija, hći Marka Orbanića.

*

— — — Pod ta milezen meseca juna dan 17. kersti se || hći Marka Sopčića imenom Nesa, matere ime Kata- || rina, kumu ime Juri Bekarić, drugi kum Juri Be- || linić, kume ime...

1574., marca dan pervi be kršćen Ivan sin Gaspara || Botera, matere ime Franka, kum be Ivan Ciler od || Goric, kuma be gospodična Margarita kći gospodina || Julija de Zara.

*

1633., pod milezin kako zgora kerstih ja pop M. Čeh || Agneju hćer Mateji Priskić, matere ime Kate, kum || bi Petar Mladenić, kuma Jele hći Ivana Papića, || meseca jenara na ki dan kersti pa i sina Antona || Mateji rečenomu i behu kumi kako zgora. To behu || dvojki.

U ime Božje, amen. Let Gospodnjih 1530., meseca sektebra || dan 6., kade pride Bernardin pridevkom Bekarić k gospodinu || plovanu Franuliću i k ostalim redovnikom kapitula || lovranskoga potrebujuć da bi mu fitali dolčić ki je || pustil kapitulu lovranskomu pop Marko Kremac, || ki rečeni dolac leži na konfine lovranskom poli puti || komunski, s tramuntani vinograd križevski, z gerbina || nerez Tomažića. Tako gospodin plovan Franulić i ostali || redovniki kapitula lovranskoga vsi skupno vidivši || Prošnju rečenoga Bernardina i zgo-

voriv se meju sobom i || idoše na lice zemlje skupno vsi i razvidoše i progledaše || ta rečeni dolčić i daše ga tomu rečenomu Bernardinu || ta rečeni dolčić s tim patom da je njega večnim zakonom || i njega redi i da ima ta rečeni Bernardin i njega redi davat || vsako leto kapitulu lovranskemu libar 10 na dan Miholje || i da ta rečeni Bernardin ima ta rečeni dolčić dobro fadigat || kako se pristoji i ako nebi ta rečeni Bernardin ili redi nje- || ga ne davali toga rečenoga livela ili ga ne fadigali kako || se pristoji, tako rečeni kapitul mozi uzet rečeni dolčić || kako svoje vlašće blago, ne ino. Na svedostvo || Juri Bakšan, Ivan Ukvarić, oba o(d) Lovrana.

Ja pop Mikula Komar ki pisah ta skrit kako zgora.

Stepan Tomažić

1564., meseca juna dan 10. va grade Lovrane u hiše || popa Mateja Orbanića. Kako gospodin pop Bartol Fra- || nulić plovan Lovrane i š njim pored redovniki kapitu- || la lovranskoga ki i na ki dan daše vse jen po jedan njih || vinograd ki je u drage Medveje na konfine lovranskom, || a to Stipanu Tomažiću, da ima rečeni Stepan rečeni vi- || nograd držat u dobre tege i ordine kako se pristoji i || da ima rečeni Stepan davat popom kapitula lovransko- || ga pravu polovicu vina i ulja i jablka. U ime smo- || kav da ima ta rečeni Stepan dat popom jedan spud || vina od njega parta čista. Ošće ako li ne bi ta Stepan || dobro fadigal, ne daval prave intrade polovicu reče- || nim popom, da mu mozite uzet i dat komu || njim drago kako njih blago vlastito, a ta Stepan || dobro fadigajuć ta vinograd, da muga ne mozi plovan || ni redovniki kapitula lovranskoga znet ni odnet od || ruk njegoveh ni njega ljudi let 5, i to se kuntentaše || jedne strani i drugi dobrovoljno pred svedoki niže pisa- || nimi.

Ošće da ima rečeni Stepan činit jam jednu vsako leto.

Na svedočastvo: župan Petar Mrav i Blaž Lepković, || oba od Lovrana.

Ja pop Marko Kremac nodar i kan(caler) grada Lovrana || ki to zapisah po ukazne gospodina plovana i redovniki kapitu- || la lovranskoga.

Dvolist iz izgubljene Kvaderne lovranskog kaptola, Ljubljana, Narodna in univerzitetna knjižnica

1 r

č.f.l.z. (1559) meseca aprila na b (2) dan v grade Lovrane v hiše popa Mateê Orbanića kade sudac Stipan Lepković od strani g(ospo)dina Jurjê Ivankovića plovana mušćeničkoga da i fita edan vrt ki e crekve s(ve)toga Šebestiêna Nad čiste pod vrsti s(ve)toga Jurê a to Ivanu sinu Mikuli Hatežića da ima rečeni Ivan na ta vrt dat i davat g (4) kadni (i) v(i)na ošće vsako leto crekve s(ve)tomu Šebastiênu ili ki drži nega blago. Ošće le ta dan rečeni sudac Stepan da i fita vrt drugi rečenomu Ivanu ki e pod put poli vrta Antona Dižića i poli vrta bivšega Ilie na ki rečeni vrt ima rečeni Ivan

dat i davat vsako leto so(ldini) i(20) i da ima to davat S(ve)tomu Šebestiênu ili ki bude ino nega blago obdržal i da ima rečeni Ivan fadigat rečene vrti i uživat i večnim zakonom pustit svomu redu i ki koli bude negovih rečene vrti držal da ima plaćat rečeni livel i to plaćajuć da nim ni mozi niedan vzet ni odnet rečeneh vrt večnim zakonom kako se više udrži e poli toga nega pism(o). Be pop Brtol Franulić plovan va to vreme v Lovrane i ostali popi kapitula lovranskoga ki to pismo potvrdiše i kumfermaše dobrovolno i čniše postavit v kvadernu kapitula lovranskoga za veće verovane kako se više udrži.

Na svedočanstvo Petar (tu) Tučić i Lovreč Bulčić oba od Lovrana.

I ja pop Marko Kremac nodar i kancaler grada Lovrana ki to zapisah pravo moju ruku pred svedoki više pisanimi.

1 v

Andrei Dumičić po ukazne plovana i redovniki i fitovali ki to daše.

M(ilezim). č.f.l.v. (1553) meseca prvara na dni g (4) v grade Lovrane kako pop Bartol Franulić pl(o)van lovranski i poli nega ostali popi kapitula lovranskoga buduć na kup pride pred rečenoga plovana i ostaleh popi Andrei Dumičić proseć da bi mu dali edan vrt ki e kapitula lovranskega na kunfine lovranskom poli Cista, poli put komunski i poli vrta S(ve)toga Šebestiêna z ostalimi nega kunfini ki g(ospodi)n pl(o)van i redovniki videći prošnu rečenoga Andreê i podoban fit (narečeni vrt) ki nim rečeni Andrei obećavaše i meju sobu esu se posvećali i esu dobrovolno dali rečeni vrt rečenomu Andreju vekuvečnim zakonom da ima rečeni Andrei rečeni vrt dobro fadigat i davat pl(o)vanu i popom kapitula lovranskoga ki su i ki budu vsako leto edan spud vina dobra mere lovranske a rečenomu Andreju vse ostalo ča e v rečenom vrte intradi i da mozi rečeni Andrei rečeni vrt uživat vekuvečnim zakonom i pustit i dat darovat komu nemu drago plaćajuć rečeni livel. Ako li

2r

rečeni Andrei ne bi dobro fadigal rečeni vrt ili fita ne daêl na nega vsako leto da more g(ospodi)n plovan i redovniki vazda sopet vzet rečeni vrt rečenomu Andreju kako svoe vlašće i to vsakim dobrim načinom i pravicu kako se više udrži.

Na svedočastvo sudac Petar Mrav
Ivan Orbanić

I ê pop Marko Kremac nodar i kancaler i kanonik kapitula lovranskoga ki to zapisah moju ruku po ukazne plovana i redovniki lovranskeh.

Ošće pod milezim više pisani ta dan pl(o)van pop Bartol Franulić i ostali popi kapitula lovranskoga daše sucu Petru Mravu nih ogradu ka e kapitula lovranskoga na kunfine lovranskom Nad kamik meju ogradu S(ve)toga Ivana i ogradu župana Orbanića i ogradu suca Komara Ivana Polčića, ogradu ku rečenu ogradu da g(ospodi)n plovan i redovniki kapitula lovranskoga rečenomu sucu Petru s tim patom da ima rečeni sudac Petar davat vsako leto pl(o)vanu i popom kapitula lovranskoga edan spud vina mere lovranske dobra a rečenemu sucu

2v

Petru vse ostalo ča se nahaê letini ili intradi v rečenoi ograde večnim zakonom i da ima rečeni sudac Petar dobro fadigat rečenu ogradu i livel plaćat vsako leto. I to dobro fadigajuć i plaćajuć rečeni livel vsako leto da mozi sudac Petar rečenu ogradu s tim livelom dat, pustit komu nemu drago večnim zakonom. Ako li ne bi sudac Petar dobro fadigal rečenu ogradu ili fita na nu ne daêl vsako leto da more g(ospodi)n plovan i redovniki vazda sopet vzet rečenu ogradu rečenomu sucu Petru kako svoe vlašće i to vsakim dobrim načinom i pravicu kako se više udrži.

Na svedočastvo Andrei Dumičić i Ivan Orbanić.

I ê pop Marko rKemac nodar i kancaler i kanonik kapitula lovranskoga ki to zapisah moju ruku po ukazne pl(o)vana i redovniki lovranskeh.

BRANKO FUČIĆ

CAHIERS DU CHAPITRE DE LOVRAN

Résumé

Le vieux livre du chapitre rural »Cahiers du chapitre de Lovran« est disparu des Archives de la paroisse de Lovran soit au cours de la Ière guerre mondiale soit sous la domination italienne, entre deux guerres.

Cependant, les restes de celui-ci, deux feuilles originales, se trouvent toujours dans le trésor de la Bibliothèque nationale et universitaire à Ljubljana. Il existe également une copie de la majeure partie des »Cahiers« faite par Jakov Volčić, se trouvant dans les Archives de l'Académie yougoslave des Sciences et des Beaux-Arts à Zagreb sous la cote VIII-161 (XVIII 211—14). Les citations tirées des »Cahiers« sont publiées dans la translittération en caractères cyrilliques par I. Milčetić dans la Bibliographie croate glagolitique, Starine 33, pp. 414—417.

À partir de ces deux feuilles originales, de la copie de Volčić ainsi que des citations de Milčetić l'auteur essaie de faire une reconstruction du texte des »Cahiers«.

La majeure partie du texte est écrite en 1574 sur les premières pages des »Cahiers«. À côté des enregistrements plus récents se succédant jusqu'au XVIIIe siècle, il y en a des recopiés du XVIe, antérieurs à 1574, notamment un d'entre eux est daté de l'année 1466.

Le texte des »Cahiers« est écrit en langue croate, dans la cursive glagolitique. À dater du XVIIe siècle on commence à enregistrer des textes en latin et en italien, tandis qu'au XVIIIe siècle dans les »Cahiers« on n'écrit plus qu'en langue italienne.

Les »Cahiers« contiennent la liste des obligations capitulaires duns l'administration avec des contributions respectives. Ils contiennent également des normes disciplinaires du chapitre, des contrats de louage des biens immobiliers capitulaires ainsi que les inscriptions des baptisés.

Les »Cahiers« représentent une vraie source pour l'histoire locale ecclésiatique, sociale, économique et culturelle. Aussi bien, peuvent-ils faire l'objet des recherches sur le dialecte croate de Lovran, ainsi que des recherches dans le domaine de la toponomastique et onomastique depuis XVIe jusqu'au XVIIIe siècle.